اقتصاد سرآمد

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: فیروز اسماعیلی‌نژاد
قائم مقام مدیر مسئول: ولی یعقوبی
زیر نظر شورای سیاست گذاری

سردبیر: امید اسماعیلی
مدیر داخلی: محمد زنگنه
چاپ: کارگر
توزیع: کارو کارگر

عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی
عضو انجمن مدیران نشریات ایران
عضو تعاونی مطبوعات کشور

پست الکترونیکی روزنامه (E-MAIL):
Eghtesadsaramad@gmail.com
نشانی سایت: Eghtesadsaramad.ir
کد پستی روزنامه اقتصاد سرآمد: ۱۵۵۱۷۱۶۱۱۸

دفتر مرکزی: سهروردی شمالی بین بهشتی
و هویزه پلاک ٤٥٦ واحد ۳
تلفن: ۸۸۷۶۹۲۲۷ - ۰۲۱ تلفکس: ۸۸۷۶۹۲۲۷ - ۰۲۱
سازمان آگهی ها: ۰۹۱۹۸۵٤۳۹۹٦

سازمان شهرستان‌ها:
تلفن تماس: ۰۲۱٦٦۹۷۳۷۱٤
و ٦٦٤٦۱۷۷۰-٦٦٣۷۳٦۷۸ داخلی ۱۰۳
ایمیل: saramadrezaee@yahoo.com
تلگرام: ۰۹۰۲۷۸۳۳٦۲۷

دوشنبه ۲۹ آذر ۱۴۰۰ - شماره ۱۲۴۰

تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها

وضعیت استخراج و بهره‌وری از معادن خوب نیست «اقتصاد سرآمد» گزارش می‌دهد

معادن؛ ظرفیت بالقوه‌ای که بالفعل نشد

گروه صمت - محمد آیتی - توسعه معادن به عنوان یک فرصت در کشورمان همچنان ادامه دارد. ایران یکی از مهم‌ترین دارندگان مواد معدنی در جهان است. اکنون ما با داشتن ٦٨ نوع ماده معدنی، ۳۷ میلیارد تن ذخایر اثبات شده و بیش از ۵۷ میلیارد تن ذخایر بالقوه به ارزش ۷۷۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱٤ در میان ۱۵ کشور بزرگ غنی از مواد معدنی قرار داریم.

به گزارش اقتصاد سرآمد، استخراج مواد معدنی تنها ۰٫٦ درصد در تولید ناخالص داخلی کشور نقش دارد. با افزودن نقش سایر صنایع مرتبط با معدن، این رقم فقط به چهار درصد افزایش می‌یابد. عوامل بسیاری در این امر موثر بوده‌اند، از جمله عدم وجود زیرساخت‌های مناسب، موانع قانونی، مشکلات اکتشاف و کنترل دولت. مهمترین معادن ایران شامل زغال‌سنگ، مواد معدنی فلزی، شن و ماسه، مواد معدنی شیمیایی و نمک است. بیشترین معادن فعال ایران در استان خراسان قرار دارند، هرچند که گفته می‌شود تنها در استان خراسان شمالی ۱۲۵ معدن در حالت تعطیلی به سر می‌برند. دیگر ذخایر بزرگ ایران که عمدتا توسعه نیافته‌اند عبارتند از: روی (بزرگترین جهان)، مس (نهمین ذخایر بزرگ جهان در سال ۲۰۱۱، به گفته مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران)، آهن (دوازدهمین جهان در سال ۲۰۱۳، بر اساس گزارش‌های سازمان زمین‌شناسی آمریکا)، اورانیوم (دهمین بزرگترین جهان) و سرب (یازدهمین بزرگترین جهان). ایران با تقریباً یک درصد از جمعیت جهان بیش از هفت درصد از کل ذخایر معدنی جهان را در اختیار دارد.

ارزش معادن ایران ۱۰۰ میلیارد دلار برآورد شده است که در صورت سرمایه‌گذاری این عدد قابل افزایش هم هست. اکثر معادن ایران محوطه باز و در کلاس جهانی هستند. مانند معدن مس سرچشمه با ۱٫۲ میلیارد تن با گرید ۰٫۷ درصد، معدن روی انگوران با ذخیره باقی‌مانده ۹ میلیون تن با گرید ۳۵ درصد، معدن روی مراغه با ۱٦۰ میلیون تن گرید ۲ درصد، معدن سنگ آهن سنگان با ذخیره ۱٫۲ میلیارد تن (رتبه نهم جهان) و معدن گل گهر سیرجان با یک میلیارد تن (رتبه دهم جهان).

وضعیت استخراج و بهره‌وری از معادن خوب نیست

با همه این تفاسیر، وضعیت استخراج و بهره‌وری از معادن خوب نیست و علی رغم تاکیدات رهبر انقلاب که در گذشته فرموده بودند در شرایط تحریم نفت می‌باید معادن را جایگزین کنیم، اما همچنان این رویکرد به طور جدی در مسئولان دیده نمی‌شود. از سوی دیگر، خام فروشی در کشور بیداد می‌کند و این یعنی فروش سرمایه نسل‌های بعدی بدون ارزش افزوده.

در همین رابطه، علی رضایی نماینده مردم کنگاور در مجلس به اقتصاد سرآمد گفت: مرتب به گوش همه خوانده شده است که مشکل کشور تحریم‌هاست. من نمی‌خواهم نقش تحریم‌ها را در عدم پیشرفت اقتصادی کشور نادیده بگیرم، اما اگر مدیریت علمی در این چند دهه بر کشور حاکم بود، آیا وضعیت معیشت مردم این بود؟

کارمان به جایی رسیده که میلیون‌ها ایرانی زیر خط فقر هستند

وی افزود: جای بسی تعجب و تاسف دارد که با وجود داشتن حدود هشت درصد از منابع دنیا که بخش زیادی از آن در معادن ایران است، کارمان به جایی رسیده که میلیون‌ها ایرانی زیر خط فقر هستند.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: یکی از وظایف دولت، اشتغال‌زایی است. با وجود این همه معدن در کشور که طبق آمار، بخش زیادی از آن‌ها تعطیل و نیمه تعطیل هستند، چطور می‌خواهیم اشتغال‌زایی کنیم؟ واقعاً حیف است؛ اگر تنها ۲۰ درصد از این معادن هم در یکی، دو سال آینده فعال شوند، هم اشتغال سر و شکل بهتری به خود می‌گیرد و روند اقتصاد رو به جلو خواهد بود. رضایی با اشاره به اینکه عده‌ای فقط دنبال کار راحت هستند، گفت: طبیعتاً خام فروشی راحت‌ترین کار است، اما چرا داریم چنین سرمایه مهمی را با کمترین درآمدزایی به دیگر کشورها صادر می‌کنیم؟ اگر در سال‌های گذشته، کمی در به روز کردن صنایع این حوزه کار می‌کردیم و متخصصان را پای کار می‌آوردیم، اکنون در اوج تحریم‌ها وضعی به مراتب بهتر از این داشتیم.

در عمل خبری از بخش خصوصی نیست

نماینده کنگاور اظهار داشت: مرتباً دولت‌ها ژست به کارگیری بخش خصوصی را می‌گیرند، ولی پای عمل که می‌شود خبری از بخش خصوصی به معنای واقعی نیست. اینکه عده‌ای شرکت ثبت کنند و با رانت، کاری را از دولت بگیرند، اسمش بخش خصوصی نیست. کارها باید خروجی داشته باشد و در نهایت نفع آن در اقتصاد و سفره مردم دیده شود.

وی در ادامه گفت: وظیفه مجلس یازدهم و وزارت صمت است که کمی بیشتر از گذشته، استخراج علمی و حداکثری از معادن را در دستور کار قرار دهند. بسیاری از استان‌ها که بیکاری، امان خانواده‌ها را بریده با راه‌اندازی این معادن قابل حل است و اگر اراده‌ای باشد تا پایان سال ۱٤۰۰ می‌توان تصمیمات خوبی در این رابطه اتخاذ کرد.

نگرانی و اعتراض مردم حاصل سوءمدیریت‌ها است

رضایی در پایان خاطرنشان کرد: مردم ایران در چند دهه اخیر خیلی حرف و شعار شنیدند که بی‌عمل ماند. نگرانی و اعتراض مردم که گاهی در قالب تجمع دیده می‌شود، حاصل همین سوءمدیریت‌ها است. مسئولان کشور بدانند که وقت، وقتِ کار کردن است، چون خیلی زود دیر می‌شود.

تولید

معاون وزیر صمت خبر داد:

ساخت ۷۰۰ واحد کارگاهی برای استقرار واحدهای دانش‌بنیان در نواحی صنعتی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: از ابتدای امسال تاکنون ۷۰۰ واحد کارگاهی برای استقرار واحدهای دانش‌بنیان در شهرک‌ها نواحی صنعتی ساخته شده است. به گزارش اقتصاد سرآمد، علی رسولیان در نشست مشترک معاونان وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و علوم، تحقیقات و فناوری، افزود: سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با احداث واحدهای کارگاهی کوچک برای استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان، مسیر تولید و تجاری‌سازی محصولات را برای کنشگران علمی و فناوری کشور کوتاه کرده است. مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران گفت: پارسال ۷۱ واحد کارگاهی در شهرک‌های صنعتی ساخته شد که امسال با درک این ضرورت و توجه بیشتر به دانش‌بنیان‌ها، تاکنون ۷۰۰ کارگاه احداث شده و در تلاش هستیم تا پایان سال این تعداد به یک‌هزار و ۸۰۰ کارگاه افزایش یابد. وی در ادامه به تشریح وضعیت ساخت و چگونگی فعالیت مراکز خدمات فناوری و کسب و کار در شهرک‌های صنعتی پرداخت و اضافه‌کرد: ایجاد این مراکز در پارک‌های علم و فناوری نیازمند حمایت است تا سبب توسعه صنعت و گسترش عمق داخلی‌سازی شود. رسولیان همچنین با اشاره به مجموعه برنامه‌های حمایتی و توانمندسازی صنایع کوچک و ایجاد فضای مناسب برای علاقه‌مندان حوزه دانش‌بنیان، ادامه‌داد: ۱۰ هکتار زمین در یکی از اراضی دانشگاه صنعتی شریف متعلق به این سازمان است که ظرفیت ایجاد شهرک فناوری و گنجایش یک‌هزار شرکت دانش‌بنیان را دارد، اما با گذشت بیش از ۲ دهه از مصوبه هیات دولت و به دلیل برخی مسائل و مشکلات، امکان ساخت این شهرک فراهم نشده است. وی تأکید کرد: برنامه‌های سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی محدود به دانش‌بنیان‌ها نیست و شرکت‌های فناور و صنایع پیشرفته (های‌تک) که فناوری‌های مفید و سطح بالایی را به کشور وارد می‌کنند نیز زیر چتر حمایتی این مجموعه قرار دارند. معاون وزیر صمت همچنین با یادآوری این‌که زمین و واحدهای کارگاهی مورد نیاز با ۱۰ درصد تخفیف و بدون مزایده به شرکت‌های دانش‌بنیان واگذار می‌شود، ابراز امیدواری کرد با کمک معاونت علمی و فناوری و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، برخی مشکلات قانونی و فرآیندهای حقوقی واگذاری زمین به شرکت‌های دانش‌بنیان رفع شود تا این سازمان در چارچوب وظایف خود و آن‌چه که به‌صورت قانونی در اختیار دارد، عمل کند. معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز در این نشست با اشاره به ظرفیت‌های علمی و فناوری این وزارتخانه و همچنین توسعه مناسب مراکز فناوری و نوآوری از جمله پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد، استقرار واحدهای تحقیق و توسعه واحدهای صنعتی و تولیدی در این مراکز را در ایجاد نظام نوآوری و فناوری در صنایع حائز اهمیت دانست.

وزیر اقتصاد

کار مشترک وزارت اقتصاد و تولیدکنندگان برای رفع موانع تولید

وزیر اقتصاد گفت: کار مشترک وزارت اقتصاد و تولیدکنندگان این است که بتوانیم بر این رویه‌های فرسوده و فرسایشی و دافعه تولید غلبه کنیم و در مسیر رفع موانع تولید گام برداریم. به گزارش اقتصاد سرآمد، سید احسان خاندوزی در نشست پیگیری موانع سرمایه گذاری و تولید در حضور نمایندگان بخش‌های مختلف بخش خصوصی با بیان اینکه مسیری که ما در آن گام برداشتیم غیر از تسهیل فعالیت‌های تولیدی در کشور نیست اظهار داشت: بی لطف و منت به دنبال آن هستیم که برای تولیدکنندگان کشور سهولت برای فعالیت هایشان فراهم باشد. تسهیل کردن این مسیر لطف حاکمیت نیست که بخواهد با منت نسبت به این موارد اقدام کند. باوجود اینکه این باورها خلاف سنت اداری جا افتاده است که به بسیاری از قسمت‌ها رسوخ کرده اما کار مشترک وزارت اقتصاد و تولیدکنندگان این است که بتوانیم بر این رویه‌های فرسوده و فرسایشی و دافعه تولید غلبه کنیم و در مسیر رفع موانع تولید گام برداریم. وزیر اقتصاد با اشاره به اینکه بخشی از این اقدامات باید در دبیرخانه هیات مقررات زدایی انجام شود، افزود: در کنار آن سایر ارکان وزارت خانه باید در این مسائل همراهی داشته باشند و اگر در لایه‌های مختلف موانعی ایجاد میشود که تولید را هزینه بر می‌کند باید بتوانیم بر این تنگناهای داخلی غلبه کنیم. در صورتی که این تنگناهای داخلی برطرف شود قطعا تنگناهای خارجی نمی توانند تولید کنندگان کشورمان را از پا در بیاورند.

عضو اتاق بازرگانی تهران:

ایران می‌تواند یک میلیارد دلار قطعه خودرو صادر کند

عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران می‌گوید که ایران ظرفیت قابل توجهی برای صادرات قطعات خودرو دارد که با یک برنامه‌ریزی درست می‌توان از آن استفاده کرد. به گزارش اقتصاد سرآمد، محمدرضا نجفی منش در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: ما در سال‌های گذشته با توجه به برنامه‌ریزی که برای توسعه زیرساخت‌های تولید خودرو در داخل داشتیم، ظرفیت تولید قطعه برای دو میلیون دستگاه در سال را فراهم کردیم. این در حالی است که میزان تولید داخل ما در سال به حدود یک میلیون دستگاه می‌رسد و این یعنی که نزدیک به نیمی از این ظرفیت می‌تواند در حوزه صادرات فعال شود. وی با بیان اینکه گام نخست ایران در صادرات قطعه می‌تواند به حضور در بازار قطعات یدکی و لوازم سریع مصرف اختصاص یابد، توضیح داد: کالاهایی مثل لاستیک، صفحه کلاچ، فیلتر و لنت خودرو در بازار لوازم یدکی فروش گسترده‌ای دارند و ایران می‌تواند در این حوزه‌های حرف‌هایی برای گفتن داشته باشد. از این رو گام نخست صادرات قطعه را می‌توان در این حوزه تعریف کرد. به گفته نجفی منش، در صورت فعال کردن تمام این ظرفیت‌ها، ایران می‌تواند در طول سال تا یک میلیارد دلار صادرات قطعه خودرو داشته باشد. عضو اتاق بازرگانی تهران درباره طرح مجلس برای از سرگیری واردات خودرو نیز گفت: از نظر ما با صادرات قطعه، می‌توان به واردات نیز فکر کرد اما باید در نظر داشت که قطعه ساز برای حضور در بازارهای صادراتی نه تخصص و نه زمان کافی دارد، از این رو این وظیفه را باید به تجار کشور سپرد.

تولید، پشتیبانی ها و مانع زدایی ها

صنعت و تجارت

صادرات ایران به عراق ۱۵ درصد افزایش یافت

عضو اتاق بازرگانی ایران و عراق با اشاره به رشد درآمدهای نفتی گفت: ارزش صادرات ایران به عراق در ۸ ماهه نخست سال ۱٤۰۰، با افزایش ۸۰۰ میلیون دلاری، به ٦ میلیارد و ۱۰۰ میلیون رسیده و این روند صادراتی در نیمه دوم سال شدت یافته است. به گزارش اقتصاد سرآمد، حمید حسینی دبیرکل اتاق بازرگانی ایران و عراق در گفت‌وگو با تسنیم در مورد دلایل افزایش نرخ ارز در هفته‌های گذشته گفت: نوسانات قیمت ارز بیشتر از مؤلفه‌های اقتصادی متأثر از متغیرهای سیاسی و روانی است. در هفته‌های گذشته، اخبار متراکم سیاسی به‌خصوص درباره مذاکرات هسته‌ای و افزایش تقاضای ارز ناشی از نزدیک شدن به پایان سال میلادی، از عوامل افزایش قیمت ارز در بازار بوده‌اند. وی توضیح داد: با توجه به افزایش درآمدهای نفتی نسبت به سال گذشته، مشکلی در تأمین ارز نخواهیم داشت. اما عواملی نظیر تورم باعث فشار به بازار ارز و افزایش قیمت آن شده است. وقتی قیمت ارز روند افزایشی داشته باشد و هیجانات ناشی از متغیرهای سیاسی، تأثیرگذار بر فضای ارزی کشور باشد، مردم برای حفظ ثروت خود میل به سرمایه‌گذاری در این بازار خواهند داشت. وی افزود: در ایام پایانی سال میلادی، مسافرت‌های خارجی افزایش یافته و شرکت‌هایی که تجارت خارجی دارند، برای تسویه حساب‌های خود نیازمند ارز هستند، این عوامل طبق هر سال موجب افزایش تقاضا در بازار ارز و رشد نرخ آن شده است. حسینی در بخش دیگری از اظهاراتش با اشاره به بهبود تراز تجاری ایران و افزایش تجارت با کشورهای همسایه به خصوص عراق ادامه داد: ارزش صادرات ایران به کشور عراق در ۸ ماهه نخست سال ۱٤۰۰، به ٦ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار رسیده که حاکی از افزایش ۸۰۰ میلیون دلاری (رشد ۱۵ درصدی) نسبت به مدت مشابه سال گذشته بوده و این روند صادراتی در نیمه دوم سال شدت یافته است. وی گفت: از طرفی، قیمت محصولات پتروشیمی و فولاد به عنوان اقلام ارزشمند صادراتی ایران در بازارهای جهانی افزایش یافته است. معتقدم اگر سهم تأمین کالاهای اساسی کشور از طریق واردات کاهش یابد، دولت و بانک مرکزی راحت‌تر می‌توانند بازار ارز را کنترل کنند. البته افزایش قیمت فرآورده‌های صادراتی ایران به نفع اقتصاد کشور است، اما چون واردکننده کالاهای اساسی هستیم، ارز بیشتری هم به دلیل افزایش جهانی کالاهای اساسی مصرف خواهد شد.

واردات نهاده های دامی ۲۰ درصد افزایش یافت

سخنگوی گمرک گفت: واردات نهاده های دامی (ذرت، جو و کنجاله سویا) در ۸ ماهه سالجاری نسبت به دوره مشابه سال ۱۳۹۹ به لحاظ وزنی ۲۰ درصد و از نظر ارزشی ٤۱ درصد افزایش داشته است. به گزار ش اقتصاد سرآمد، روح الله لطیفی اظهار کرد: در ۸ ماهه سال گذشته ۸ میلیون و ۵۸٦ هزار و ۸۳٦ تن نهاده دامی به ارزش دو میلیارد و ۲٤٤ میلیون و ۲۷۵ هزار و ۳۵۲ دلار وارد کشور شده است. وی ادامه داد: این میزان در دوره مشابه به ۱۰ میلیون و ۲۸٦ هزار و ۵٦۱ تن به ارزش سه میلیارد و ۷۸۲ میلیون و ۸۹۷ هزار و ۹٤۷ دلار رسیده است. سخنگوی گمرک درباره واردات نهاده های دامی به تفکیک کالایی گفت: در ۸ ماهه سالجاری ٦ میلیون و ۱۵۰ هزار و ۲۱۸ تن ذرت به ارزش دو میلیارد و ۱۱٤ میلیون و ۷۸۰ هزار و ٤۵٤ دلار وارد کشور شده است که این میزان درمقایسه با واردات ذرت در دوره مشابه سال گذشته به لحاظ وزنی ٦ درصد کاهش اما از نظر ارزشی ۳۲ درصد افزایش را تجربه کرده است. لطیفی تصریح کرد: دو دوره مورد نظر در این گزارش دو میلیون و ۳۵۳ هزار و ۹۹۳ تن جو به ارزش ٦۸۵ میلیون و ۲۲ هزار و ۸٤٦ دلار وارد کشور شده است که این میزان واردات در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته به لحاظ وزنی ۸۷ درصد و به لحاظ ارزشی ۱۲۳ درصد رشد را تجربه کرده است. سخنگوی گمرک خاطرنشان کرد: در ۸ ماهه امسال یک میلیون و ۷۸۲ هزار و ۳۵۰ تن کنجاله سویا به ارزش ۹۸۳ میلیون و ۹٤ هزار و ٦٤۷ دلار وارد کشور شده است که این میزان واردات در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته به لحاظ وزنی ۸۸ درصد و از نظر ارزشی ۱۵۱ درصد رشد را تجربه کرده است.

رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم گذار: چاره‌ای جز حذف ارز ترجیحی نداریم

رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم گذار استان تهران با بیان اینکه دولت در حذف ارز ترجیحی به قدرت خرید مردم توجه داشته باشد، گفت: این کار باید تدریجی انجام شود. به گزارش اقتصاد سرآمد، ناصر نبی پور در گفتگو با مهر با اشاره به مباحث مطرح شده مبنی بر حذف ارز ٤۲۰۰ تومانی از واردات نهاده‌های دامی و دانه‌های روغنی گفت: قبلاً به اتحادیه مرغ تخم گذار عنوان شده بود که ارز ٤۲۰۰ تومانی از واردات این اقلام در دی ماه حذف می‌شود که با توجه به خالی بودن دست دولت و نداشتن ارز به احتمال قوی این اتفاق خواهد افتاد. وی افزود: در تعیین قیمت محصولات پروتئینی بحث عرضه و تقاضا نقش تعیین کننده‌ای ایفا می‌کند ضمن اینکه در تابستان امسال وزارت جهاد کشاورزی از تشکل های تولیدی درخواست کرد قیمت محصولات پروتئینی از جمله مرغ و تخم مرغ را با ارز نیمایی محاسبه و اعلام کنند که ما نیز این کار را انجام دادیم و براین اساس اگر ارز ترجیحی از روی نهاده‌های دامی حذف شود قیمت هر شانه تخم مرغ به ۱۱۰ هزار تومان و هر کیلوگرم مرغ به ۸۰ هزار تومان می‌رسد. نبی پور گفت: آن زمان قرار بود به دهک‌های یک تا سه ۱۰۰ هزار تومان و چهار تا هفت ۵۰ هزار تومان یارانه داده شود که الان این ارقام به ترتیب به ۱۲۰ و ۹۰ هزار تومان افزایش یافته است. وی با اشاره به اینکه حذف ارز ٤۲۰۰ تومانی اتفاقی است که باید رخ دهد و چاره‌ای جز این کار وجود ندارد، افزود: دولت باید به صورت تدریجی این کار را انجام دهد و به قدرت خرید مردم توجه کند در حال حاضر قدرت خرید مردم به شدت کاهش یافته و به راحتی قادر به تأمین اقلام مورد نیاز خود نیستند.